

**วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2566

Vol.7 No.2 April - June 2023

ISSN 2586-9493

ISSN 2697-4967 (Online)

การทำนา ซีรีย์ 2 : ดำนา

**คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2566

Vol.7, No.2 April-June 2023

ISSN: 2586-9493 (ISSN: 2697-4967 Online)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
2. เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านองค์ความรู้ ความคิด แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจน เทคนิคการวิจัยใหม่ ๆ ต่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และผู้ที่สนใจ

กำหนดการของวารสาร

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ โดยลักษณะของผลงานที่รับการตีพิมพ์มีอยู่ 3 ประเภท คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์ โดยมีกำหนดการออกเล่มวารสารเป็นรายไตรมาส ปีละ 4 ฉบับ ดังนี้

- ฉบับที่ 1 ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม
- ฉบับที่ 2 ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน
- ฉบับที่ 3 ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน
- ฉบับที่ 4 ระหว่างเดือนตุลาคม – ธันวาคม

ข้อระเบียบของวารสาร

1. เป็นบทความที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับ 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ และจะต้องเขียนบทความตามแบบฟอร์มของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่

กำหนดให้เท่านั้น เช่น มีชื่อและที่อยู่ผู้นิพนธ์ครบถ้วน, มีบทคัดย่อภาษาไทย และภาษาอังกฤษ, มีเอกสารอ้างอิงเป็นรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น

2. เป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือ วารสาร หรือที่อื่นใดมาก่อน

3. เป็นบทความที่จะต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ไม่น้อยกว่า 2 คน ตามที่กองบรรณาธิการคัดสรรตรงตามสาขาวิชา หรือมีความเชี่ยวชาญ หรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเจ้าของผลงานหรือผู้นิพนธ์ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแบบ Double blinded คือ มีการปกปิดชื่อเจ้าของบทความแก่ผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าของบทความไม่ทราบชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. หากบทความใดผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) เจ้าของผลงานหรือผู้นิพนธ์จะต้องแก้ไขต้นฉบับให้แล้วเสร็จ หลังจากได้รับทราบผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) แล้วส่งบทความแก้ไขที่สมบูรณ์เข้าสู่ระบบออนไลน์เว็บไซต์ของระบบไทโจ (thaijo) ชื่อวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเท่านั้น <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions> หากผู้นิพนธ์แก้ไขล่าช้า (วารสารฯ จะแจ้งเตือนอย่างน้อย 2 ครั้ง) แล้วไม่มีความเคลื่อนไหวหรือไม่ส่งบทความแก้ไขเข้าระบบ ทางวารสารฯ จะถือว่าท่านผู้นิพนธ์สละสิทธิ์การตีพิมพ์ และทางวารสารฯ จะนำบทความออกจากระบบ

5. ผู้ส่งผลงานหรือผู้นิพนธ์จะต้องส่งผ่านระบบออนไลน์เว็บไซต์ของระบบไทโจ (thaijo) ชื่อวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเท่านั้น <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions>

6. และเมื่อผู้นิพนธ์ส่งบทความแก้ไขสมบูรณ์เข้าระบบฯ แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะทำการกลั่นกรองตรวจสอบบทความของผู้นิพนธ์เพื่อความครบถ้วนอีกครั้ง ถ้าครบถ้วนสมบูรณ์แล้วทางวารสารฯ ก็จะตอบรับการตีพิมพ์บทความ แต่ถ้าไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทางวารสารฯ จะตอบกลับ/ติ๊กลับบทความในระบบฯ ให้ผู้นิพนธ์แก้ไขปรับปรุงจนบทความมีความครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

คำแนะนำสำหรับผู้ส่งบทความ (ผู้นิพนธ์)

1. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ จะต้องศึกษากระบวนการระเบียบ ขั้นตอน ข้อกำหนดของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตามที่วารสารได้กำหนดไว้ โดยกระบวนการจะเป็นแบบการจัดการแบบออนไลน์ในเว็บไซต์ของระบบไทโจ (thaijo) ชื่อวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเท่านั้น <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/soc-rmu/submissions>

2. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ ต้องทำตามฟอร์มรูปแบบ (Format) ของวารสารที่กำหนดให้ไว้เท่านั้น

3. ผู้ส่งบทความหรือผู้นิพนธ์ ต้องตรวจสอบดูว่าบทความที่ส่งมาต้องมีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับ 3 สาขาวิชานี้ ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา, สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

4. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ ต้องตรวจสอบดูว่าบทความที่ส่งมาต้องจัดอยู่ใน 3 ประเภทนี้ ได้แก่ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์หนังสือหรือบทความปริทัศน์
5. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ จะต้องชำระค่าธรรมเนียมส่งบทความ จำนวน 3,500 บาท หลังจากบทความของผู้พิมพ์ผ่านการตรวจสอบค่าความซ้ำซ้อนโดยระบบโทโจ (copycatch) ซึ่งจะต้องไม่เกิน 10% แล้วเท่านั้น
6. ผู้ส่งบทความหรือผู้พิมพ์ ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อกำหนดและคำแนะนำของวารสารอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะ ถ้าบทความใดยังไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) และไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ วารสารขอสงวนสิทธิ์ไม่ออกหนังสือตอบรับในทุกกรณี

จริยธรรมในการตีพิมพ์ (Publication Ethics)

1. บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ (Duties of Editors)

- 1.1 บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบบทความทุกฉบับที่ส่งมาเพื่อขอตีพิมพ์ ว่ามีการส่งบทความเป็นไปตามกระบวนการตามขั้นตอนที่วารสารได้กำหนดไว้
- 1.2 บรรณาธิการมีหน้าที่กลั่นกรองบทความทุกฉบับให้เรียบร้อยเหมาะสมตามรูปแบบองค์ประกอบหรือเป็นไปตามระเบียบสาขาวิชาของวารสารที่กำหนดไว้
- 1.3 บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบและกลั่นกรองบทความที่ส่งมาเพื่อขอตีพิมพ์ ว่าต้องไม่เคยหรือได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใด ๆ มาก่อน
- 1.4 หากบรรณาธิการตรวจและกลั่นกรองพบว่าบทความนั้น ๆ เคยหรือได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใด ๆ มาก่อนแล้ว บรรณาธิการจะติดต่อผู้พิมพ์เพื่อขอคำชี้แจงว่าใช่หรือไม่อย่างไร ถ้าพบว่าใช้บรรณาธิการจะขอติกระบวนการแล้วแจ้งผลการปฏิเสธนำส่งกลับไปยังผู้พิมพ์ทันที
- 1.5 บรรณาธิการมีหน้าที่กลั่นกรองคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความนั้น ๆ ให้ตรงตามคุณสมบัติหรือตามความเชี่ยวชาญของศาสตร์สาขานั้น
- 1.6 บรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ ผู้ประเมินบทความ และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในบทความนั้น ๆ
- 1.7 บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้พิมพ์และผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความนั้น ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างผู้พิมพ์กับผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความ
- 1.8 เมื่อได้รับผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความนั้น ๆ แล้ว บรรณาธิการจะทำการตรวจสอบผลและส่งกลับไปยังผู้พิมพ์เพื่อทำการแก้ไข (หากได้แก้ไข) แล้วส่งกลับมาตามระบบเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารต่อไป

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ (Duties of Reviewers)

- 2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องพิจารณาบทความที่ปราศจากอคติส่วนตัว โดยจะต้องมีทัศนคติ แนวความคิด มุมมองที่เป็นกลางหรือต้องพิจารณาตามหลักทางวิชาการที่เป็นเหตุและผล

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและมีความรู้ ความเข้าใจ หรือความเชี่ยวชาญในการพิจารณาบทความ เรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี

2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องคำนึงถึงความสำคัญเกี่ยวกับเวลาหรือกรอบระยะเวลาในการประเมินบทความโดยใช้ เวลาอย่างเหมาะสมไม่ควรใช้เวลานานจนเกินไป

2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีใด ๆ ที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของ วารสารที่กำหนดไว้

2.5 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับการพิจารณาบทความให้บุคคลอื่น ได้รับรู้

2.6 ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยจะต้องไม่คัดลอกผลงานหรือนำเอาผลงานไป ดัดแปลงเป็นผลงานของตนเอง

2.7 หากผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถพิจารณาหรือประเมินบทความนั้น ๆ ได้ ให้รับผิดชอบการพิจารณาเพื่อขอ ส่งบทความกลับคืน โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นนั้น ๆ

3. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิพนธ์ (Duties of Authors)

3.1 ผู้นิพนธ์ต้องศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ และอื่น ๆ ของ วารสารให้เข้าใจอย่างถูกต้องและทันท่วงที

3.2 ผู้นิพนธ์ต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของบทความตนเองให้ดีกว่าก่อน ว่าได้เขียนบทความเป็นไปตาม รูปแบบและองค์ประกอบที่วารสารกำหนดไว้หรือไม่

3.3 ผู้นิพนธ์ต้องส่งบทความผ่านหรือเข้าระบบแบบออนไลน์เท่านั้น

3.4 ผู้นิพนธ์ต้องมีจริยธรรม ในตนเอง โดยจะต้องไม่แอบอ้างนำเอาบทความหรือผลงานของบุคคลอื่นที่ ไม่ได้รับการอนุญาต มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่

3.5 ผู้นิพนธ์ต้องมีจรรยาบรรณในตนเอง โดยจะต้องไม่นำบทความหรือผลงานของตนที่เคยตีพิมพ์มาแล้ว จากแหล่งอื่น มาส่งเพื่อขอตีพิมพ์เผยแพร่ซ้ำซ้อนอีก

3.6 ผู้นิพนธ์ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ระเบียบ ข้อบังคับที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.7 หากผู้นิพนธ์ได้รับทราบผลหรือรับรู้ถึงผลการประเมินแล้ว ถ้าผ่านการพิจารณาโดยมีเงื่อนไขให้แก้ไข บทความ ผู้นิพนธ์ต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็วและต้องแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างครบถ้วน

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.วริธ ราชศรี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายณครินทร์ ม่วงอ่อน (เลขาธิการบรรณาธิการ)

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการของวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย กองบรรณาธิการจากภายนอก 13 ท่าน และภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2 ท่าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ดังนี้

กองบรรณาธิการ

1. ศาสตราจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ศิริสรหิรัญ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์ ไชยเสนา
4. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา เอ็มอัมหมัด
5. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.วารี ราชศรี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ บุญเหลือ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริเพ็ญ อัดไพบูลย์
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอริ ยี่หะมะ
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิยุทธ์ จำรัสพันธุ์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิราช นันชนันต์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร วรพงศ์พัชร
15. ดร.สุกิตี ผ่องสุ่งเนิน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยนครพนม

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ประเมินบทความ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ในวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ในฉบับนี้ มีรายชื่อ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวิช ศรีโคคาญกุล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย สิงห์มาตย์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินดะเสนา
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิชัย นันชนันต์	มหาวิทยาลัยนครพนม
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ ตรีเดช	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญชนะ ยี่สารพัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวรัตน์ ทศตะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญชา พุฒินากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัชยา เจียวกัก	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ สนวน	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำพร แสนไชยยา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ปัดสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
18. ดร.บุญมี โทท่า	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
19. ดร.ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
20. ดร.อดิศักดิ์ พลະສາ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
21. ดร.นุจรี ใจประนบ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
22. ดร.ปรียัติ นามสง่า	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
23. ดร.ทัศนวิทย์ ศรีมันตะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
24. ดร.วุฒิกุล เดชกมลเลิศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
25. ดร.ทิวากร เหล่าลี้อา	วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร

คณะกรรมการตรวจพิสูจน์อักษร ตรวจรูปแบบ และตรวจการอ้างอิง

อาจารย์พิชญ์ทิพา สุวรรณศรี

สำนักพิมพ์

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อยู่ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เลขที่ 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000 โทร. 043-722118

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY) ฉบับนี้ เป็นฉบับประจำปีครั้งที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2566 เนื้อหาของบทความฉบับนี้อยู่ในขอบข่ายตามระเบียบข้อกำหนดของวารสาร 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยา สาขาวิชาสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ และ รัฐประศาสนศาสตร์ โดยลักษณะของบทความแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทปริทัศน์ หนังสือ หรือบทความปริทัศน์ ซึ่งวารสารในฉบับดังกล่าวนี้ มีผู้นิพนธ์ให้ความสนใจส่งบทความเข้าสู่ระบบ เพื่อขอรับการตีพิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนมาก แต่บทความที่ผ่านการคัดเลือกจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) กลับกรองพิจารณาอย่างเข้มข้นและเคร่งครัด จนได้บทความที่ดีมีคุณภาพ มีเพียง จำนวน 35 บทความเท่านั้น ได้แก่ บทความจากผู้นิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 33 บทความ และบทความภายใน มหาวิทยาลัย จำนวน 2 บทความ โดยลักษณะของบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในฉบับนี้ แบ่งเป็นบทความวิจัย จำนวน 33 บทความ และบทความวิชาการ จำนวน 2 บทความ

สุดท้ายนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประจำปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2566 จะเป็นประโยชน์ที่มีคุณค่าทางวิชาการต่อชุมชน ท้องถิ่น สังคม ประเทศชาติ ตลอดจน ขอขอบท่านพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) กองบรรณาธิการทั้งภายใน-ภายนอกมหาวิทยาลัย คณะกรรมการท่านผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน และผู้นิพนธ์ทุกท่าน มายัง ณ โอกาสนี้ ไว้พบกัน ใหม่ในวารสารฯ ฉบับหน้าต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.วาริช ราศรี
บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทความวิจัย

ข้อพิจารณาการกำหนดมาตรการในการบำบัดรักษาฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดตามประมวลกฎหมายยา 197-205

เสพติด

Considerations for Setting Measures for the Rehabilitation of Drug Addicts
under the Narcotics Law Code.พิมพ์ภา คมขำ¹ และวรรณวิภา เมืองถ้ำ²Pimpaka Khomkram¹ and Wanwipa Muangtham²กระบวนการเสริมสร้างอาชีพให้กับผู้สูงอายุในชุมชนพื้นที่ตำบลวังศาล อำเภอวังโป่ง จังหวัด
เพชรบูรณ์ 206-213The Development Process of Job Enhancing for the Elderly in Wang San
Community Wang San Subdistrict Wang Pong District Phetchabun.

มนัสนันท์ ปิ่นพิทักษ์

Manasnun Pinpitak

การอ่านออกเขียนได้ทางการเงินของผู้สูงอายุกับแนวทางการกระจายรายได้ 214-222
Financial Literacy in Elderly and Income Distribution.ยศวดี นิรารมย์¹, สัพพัญญู ปิ่นพิทักษ์² และมนัสนันท์ ปิ่นพิทักษ์³Yoswadee Nirarom¹, Suppanyu Pinpitak² and Manasnun Pinpitak³ต้นแบบมาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการรับรองสถานะและการคุ้มครองสิทธิและหน้าที่ของเพศสภาพ 223-233
Model Law on the Status Recognition and Protection Right and Duties of Gender.

พงศกร ถิ่นเขาค้อ

Pongsagorn Thinkhotor

ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 234-243
กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำโสภา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
Potential of local administrative organizations in promoting and preserving natural tourist
attractions Case Study Tham So Da Waterfall Phu Khao Thong Sub-District Nong Phok
District Roi Et Province.ศุภชัย แทนรินทร์¹, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์², สุชีลา ตาลอำไพ³, อินทร์ อินอุ่นโชติ⁴, สิทธิศักดิ์ เทียงงา⁵ และอภิรักษ์ ทะสุนทร⁶Supachai Tanrin¹, Pongsawut Rachjun², Sucheela Talumphai³, In InUnchote⁴, Sittisuk Tiangnga⁵and Apinan Thasunthron⁶

ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำโสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
Potential of local administrative organizations in promoting and preserving natural tourist
attractions Case Study Tham So Da Waterfall Phu Khao Thong Sub-District
Nong Phok District Roi Et Province.

ศุภชัย แทนรินทร์¹, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์², สุชีลา ตาลอำไพ³, อินทร์ อินอุ้นโชติ⁴, สิทธิศักดิ์ เตียงงา⁵ และอภินันท์ ทะสุนทร⁶
Supachai Tanrin¹, Pongsawat Rachjun², Suchee La Talumphai³, In InUnchote⁴, Sittisuk Tiangnga⁵ and Apinan Thasunthorn⁶

¹ นักศึกษา คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

^{2,3,4,5,6} อาจารย์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Student of Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

^{2,3,4,5,6} Lecturer from Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

Corresponding Author Email: seat007@outlook.com

Received: 19 December 2022

Revised: 21 January 2023

Accepted: 25 January 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย จำนวน 18 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นการนำศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาสร้างและปลูกจิตสำนึกให้แก่คนในชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชาวบ้านและนักเรียนในชุมชน ให้มีความเป็นเจ้าของและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้น 2) ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ คือ ถ้ำโสดามีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นกรมป่าไม้ สำนักงานพระพุทธศาสนา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้การทำงานอาจจะติดขัดและล่าช้า และ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ควรจะต้องสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว โดยต้องประสานของความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ สำนักงานพระพุทธศาสนา

คำสำคัญ: ศักยภาพ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ส่งเสริม

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the potential of local governments in promoting and conserving natural tourist attractions 2. to analyze problems and obstacles of local governments in promoting and preserving natural tourist attractions and 3. to suggest guidelines for Solve problems and obstacles of local government organizations in promoting and preserving natural tourist attractions is a qualitative research. There are research tools, including interview forms. The target group of the research consisted of 18 people who were

selected by purposive sampling. Then the information gathered from interview forms and related documents were analyzed in content analysis. The research findings were as follows 1) the potential of local administrative organizations in promoting and preserving natural tourist attractions; It brings the potential of local government organizations to create and instill awareness among the people in the community, including community leaders, villagers and students in the community. To have the ownership and awareness of the conservation of this attraction occurs 2) Problems and obstacles on the potential of local administrative organizations in promoting and preserving natural tourist attractions, it was found that Tham So da has several responsible agencies. Whether it's the Forest Department Buddhism office and local government organizations as a result, the work may be jammed and delayed and 3) approaches to solving problems and obstacles, the potential of local government organizations in promoting and preserving natural tourist attractions. Should be conscious of the conservation of tourist attractions. by coordination of cooperation with other relevant agencies such as the Royal Forest Department, Office of Buddhism.

Keywords: Potential, Local Government Organization, Promote

บทนำ

การท่องเที่ยวถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม องค์การการท่องเที่ยวโลกได้พยากรณ์ว่า ในปี พ.ศ. 2563 น่าจะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นจำนวนถึง 1,600 ล้านคน จากการประมาณการอัตราการเติบโตของการท่องเที่ยวในประเทศกำลังพัฒนา คาดว่ามีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4 ต่อปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอุตสาหกรรมมีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2.5 ต่อปี นักท่องเที่ยวที่มีการเดินทางท่องเที่ยวในต่างประเทศมากที่สุด ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากเยอรมนี ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ส่วนประเทศใหม่ๆ ที่จะมีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศในระดับสูง ได้แก่ ประเทศจีนและรัสเซีย และในปี พ.ศ. 2563 นี้เองคาดว่าประเทศจีนจะมีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งแทนประเทศฝรั่งเศสอีกด้วย ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวระยะไกลในสัดส่วนเพิ่มขึ้นคือประมาณร้อยละ 24 ซึ่งนักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญและสนใจแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม ชุมชน รวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพเพิ่มมากขึ้น การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวจึงต้องเน้นให้ความสำคัญกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความสนใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวเฉพาะด้านมากขึ้น (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552, น.9)

แหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสดาตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ตั้งอยู่บริเวณใกล้ ๆ กับอ่างเก็บน้ำห้วยพุงใหญ่ ประวัติความเป็นมาแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสดานั้นเริ่มบูรณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 โดยมีหลวงปู่กาล ปากาโล เป็นผู้ริเริ่มก่อสร้างและเป็นผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสดา ซึ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ที่จำพรรษาอยู่ในที่พักรักษาตัวที่น้ำตกถ้ำไสดาเหตุที่มีการตั้งชื่อว่า “น้ำตกถ้ำไสดา” เดิมมีเรื่องเล่าอยู่ว่าในสมัยสร้างพระธาตุพนม มีสองสามีภรรยาคนหนึ่งสามีชื่อ “โส” และภรรยา ชื่อ “ดา” อยากที่จะเอาเงินและทองไปใส่ในพระธาตุพนมก็ต้องเดินทางไปผ่านป่าเลยไปเจอถ้ำแห่งหนึ่งก็เลยใช้เป็นที่พักอาศัยระหว่างเดินทาง และต่อมาก็ใช้ถ้ำแห่งนี้เป็นที่พักอาศัยระหว่างออกไปหาอาหารป่า เมื่อเหนื่อยล้าก็จะกลับมาพักที่ถ้ำแห่งนี้เป็นประจำทุกวัน จนชาวบ้านได้เรียกชื่อว่า “ถ้ำไสดา” และจากที่มีน้ำตกอยู่ในตัวแหล่งท่องเที่ยวนี้ด้วยจึงได้ตั้งชื่อ เป็น “น้ำตกถ้ำไสดา” และได้บูรณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสำนักสงฆ์จนถึงปัจจุบัน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก, 2559, ระบบออนไลน์) สภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสดา พื้นที่โดยทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสดาเป็นพื้นที่ป่าเขียวและตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบสูงที่เรียกว่าภูเขียว เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของเขตห้ามล่าสัตว์

ป่าถ้ำน้ำทิพย์มีหินทรายวางสลับซับซ้อนกัน รวมทั้งผาหินขนาดใหญ่บริเวณใกล้เคียงมีอ่างเก็บน้ำห้วยพุงใหญ่ ตัวแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสดา มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ทั้งทรัพยากรน้ำป่าไม้สัตว์ป่าบางชนิด และที่สำคัญมีเจดีย์หินที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติโดยมีฐานที่ตั้งขนาดเล็กมากแต่สามารถตั้งอยู่ได้ถือเป็นความมหัศจรรย์ทางธรรมชาติมีพระพุทธรูปศากยมนีโคตมประดิษฐานในศาลาที่พักสงฆ์ไว้เป็นที่สักการบูชาของนักท่องเที่ยว มีน้ำตกให้นักท่องเที่ยวได้เล่นน้ำ แต่ปัจจุบันปากถ้ำถูกปิดเนื่องจากมีหินขนาดใหญ่หล่นลงมาทับปากทางเข้าถ้ำจึงเหมาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวและยังมีสถานที่ปฏิบัติธรรมในสำนักสงฆ์เพราะเป็นสถานที่ที่เงียบสงบมีความเป็นธรรมชาติและบรรยากาศของตัวแหล่งท่องเที่ยวดีมาก (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก, 2559, ระบบออนไลน์)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีบทบัญญัติหลายมาตราที่เกี่ยวกับและส่งเสริมประสิทธิภาพและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ ในมาตรา 78 หมวด 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และมาตรา 281-290 ในหมวด 14 การปกครองท้องถิ่นทั้งนี้ บทบัญญัติต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง การปรับตัว และการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา 283 มาตรา 288 และมาตรา 303 โดยมาตรา 283 วรรค 3 หมวด 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เพื่อกำหนดแบ่งอำนาจหน้าที่และจัดสรรรายได้ระหว่างราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และมาตรา 283 วรรค 4 กำหนดให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สถาบันพระปกเกล้า, 2551, น.3) ฉะนั้น การปกครองท้องถิ่นจะช่วยเหลือตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาของท้องถิ่นเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยในระดับรากแก้วที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองให้ประชาชน ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชุมชนของตน และการเข้ามาบริหารกิจการสาธารณะต่าง ๆ ภายในชุมชนด้วยตนเองอีกทั้งยังช่วยปกป้องเสรีภาพของบุคคล โดยการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันระหว่างรัฐบาลส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในด้านการจัดการการท่องเที่ยวแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่และศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เดิมภารกิจด้านการจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่ได้ระบุแน่ชัดในกฎหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ แต่หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้มีการแก้ไขกฎหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ตามกฎหมายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนขึ้น (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552, น.75-76)

ดังนั้น ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำไสดาตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอกจังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ โดยผลจากการศึกษาค้นคว้าวิจัยคาดหวังว่าจะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำไสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำไสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำไสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 4) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 5) ผู้ใหญ่บ้าน 6) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 7) คณะกรรมการหมู่บ้าน 8) ประชาชน และ 9) ราษฎรชาวบ้าน รวมทั้งสิ้น จำนวน 18 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth-interview) โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย ได้แก่ 1) ประเด็นศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และ 3) ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกตกับการสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์แยกแยะเป็นประเด็นต่างๆ โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษา และตามกรอบแนวคิด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่รวบรวมประเด็นได้อย่างมีระบบ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำไสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำไสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ พบว่า ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาตินั้น เป็นการนำศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาสร้างและปลูกจิตสำนึกให้แก่คนในชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน และนักเรียนในชุมชน ให้มีความเป็นเจ้าของน้ำตกถ้ำไสดาร่วมกันและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวนี้เกิดขึ้น สำหรับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้เข้ามาส่งเสริมและอนุรักษ์น้ำตกถ้ำไสดาอยู่เป็นระยะ ๆ ซึ่งได้รับการร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนซึ่งแบ่งออกเป็นในงานหลักได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชุมชนกรมป่าไม้ วัดและชาวบ้านที่ทำการค้าขายในบริเวณน้ำตกถ้ำไสดาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กนักเรียนไม่น้อยกว่าคนในชุมชน โดยการให้นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของและอยากอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวนี้ไว้ ประเด็นศักยภาพ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ น้ำตกถ้ำไสภา เป็นท้องถิ่นที่ให้ความสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว ทั้งด้านการอำนวยความสะดวกด้านถนนหนทาง ห้องน้ำและที่พัก การสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การมีอัยาศัยที่ดีของพ่อค้าแม่ค้าความประทับใจกับน้ำตก ธรรมชาติ และสัตว์ป่า ซึ่งสามารถประเมินได้จากรายได้ของพ่อค้าแม่ค้าบริเวณน้ำตกถ้ำไสภา และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี การเข้ามาสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่แหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสทานั้นทำให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และประเด็นด้านศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น พบว่า กล่าวได้ว่าสำหรับศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้นจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างท้องถิ่นและชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การเข้ามาขอความร่วมมือของชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเข้ามาสร้างความน่าเชื่อถือสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชุมชนจึงจะสามารถขอความร่วมมือกับชุมชนและทำให้ชุมชนนั้นมีความร่วมมือและสิ่งที่ยกความร่วมมือนั้นจะได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเข้ามาขอความร่วมมือกับคนในชุมชนนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเข้ามาทำความเข้าใจและสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่พี่น้องประชาชนก่อนที่จะขอความร่วมมือกับพี่น้องประชาชนในด้านต่าง ๆ

2. ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษา น้ำตกถ้ำไสภา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติพบว่า สำหรับปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติถือเป็นปัญหาที่มีมานานและส่งผลในระยะยาว การเข้ามาสร้างความเข้าใจกับนักเรียนในชุมชนนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว หากไม่เข้ามาสร้างจิตสำนึกก็จะทำให้เด็กรุ่นหลังไม่รู้สึกรู้สีกว่าเป็นเจ้าของและไม่รู้สึกรู้สีกว่าจะอนุรักษ์ ปัญหาขององค์การบริหารงานส่วนตำบลภูเขาทองนั้นมีหลากหลายปัญหาโดยในการสร้างจิตสำนึกให้กับคนในชุมชนคือ ปัญหาการที่คนในหมู่บ้านขาดความรู้สึกรู้สีกว่าเป็นเจ้าของน้ำตกพอคนในหมู่บ้านไม่รู้สึกรู้สีกว่าตัวเองเป็นเจ้าของ ก็จึงทำให้คนในหมู่บ้านไม่รู้สึกรู้สีกว่าจะอนุรักษ์น้ำตกแห่งนี้ และอีกปัญหาคือการที่คนรุ่นใหม่หรือเด็กนักเรียนไม่มีจิตสำนึกในการที่อยากจะอนุรักษ์น้ำตกถ้ำไสภา ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวนั้นสาเหตุหลัก ๆ เกิดจากสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อยกว่าปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวไม่ปริมาณที่เท่าเดิมและไม่ได้ถูกซ่อมแซมเท่าที่ควรจึงอาจทำให้เกิดความไม่พึงพอใจของนักท่องเที่ยว เพราะทุกวันนี้นักท่องเที่ยวมีมากขึ้นแต่สิ่งอำนวยความสะดวกพวกนี้ยังมีจำนวนเดิมไม่ได้มีการสร้างเพิ่มรีว่าซ่อมแซมเท่าที่ควรมันก็จะอาจทำให้นักท่องเที่ยวไม่พอใจและมีจำนวนที่ลดลงได้ ความไม่พึงพอใจอีกอย่างของนักท่องเที่ยวก็คือการที่พ่อค้าแม่ค้าบางคนไม่ได้มีอัยาศัยดีเท่าที่ควรและประเด็นด้านปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้นสาเหตุหลัก ๆ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ไม่ให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจร่วมกับชุมชน เนื่องจากเกรงจะเป็นภาระของพนักงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้การมีส่วนร่วมของชุมชนยังเป็นปัญหา ชุมชนมีความพร้อมในการร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญในการขอความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้เข้ามาขอความร่วมมือกับพี่น้องชาวบ้านเท่าที่ควร เวลาขอความร่วมมือกับชาวบ้านบางคนเลยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเข้ามาทำความเข้าใจร่วมกับชุมชนไม่ได้มีการเข้ามาสร้างความรู้หรือความเข้าใจร่วมกับพี่น้องในหมู่บ้านเวลาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่ได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนบางกลุ่มเพราะบางคนเข้าไม่ได้สนใจ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำโสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นแนวทางการปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวมากกว่านี้ไม่ต้องเกรงว่าจะเป็นภาระต่อองค์กรและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจะไม่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและต้องมีการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นควรสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในด้านการปลูกฝังให้ชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะฉะนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับคนในชุมชน การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้แก่ นักเรียนผู้นำชุมชนและประชาชนในหมู่บ้านนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการเข้าไปสร้างความรู้และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชน ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ควรจะสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมรองรับให้นักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปีว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญประเด็นนี้ และประเด็นด้านแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น พบว่า สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นนั้นแนวทางหลัก ๆ คือ การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจร่วมกับชุมชนโดยไม่ต้องเกรงว่าจะเป็นภาระของพนักงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การทำความเข้าใจ ร่วมกันกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือกับชุมชนนั้นถือเป็นแนวทางในการปัญหาซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและต้องให้ความสำคัญกับการเข้ามาทำความเข้าใจร่วมกับชุมชน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำโสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำโสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาตินั้น เป็นการนำศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาสร้างและปลูกจิตสำนึกให้แก่คนในชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน และนักเรียนในชุมชน ให้ความเป็นเจ้าของน้ำตกถ้ำโสดาร่วมกันและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยววันี้เกิดขึ้นสำหรับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้เข้ามาส่งเสริมและอนุรักษ์น้ำตกถ้ำโสดาอยู่เป็นระยะ ๆ ซึ่งได้รับการร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนซึ่งแบ่งออกเป็นในงานหลักได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชุมชนกรมป่าไม้วัด และชาวบ้านที่ทำการค้าขายในบริเวณน้ำตกถ้ำโสดาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกให้แก่ นักเรียนไม่น้อยกว่าคนในชุมชน โดยการให้นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของและอยากอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยววันี้ไว้

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกรณีศึกษาน้ำตกถ้ำโสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สำหรับปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติถือเป็นปัญหาที่มีมานานและส่งผลในระยะยาว การเข้ามาสร้างความเข้าใจกับนักเรียนในชุมชนนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว หากไม่เข้ามาสร้างจิตสำนึกก็จะทำให้เด็กรุ่นหลังไม่รู้สึกมีความเป็นเจ้าของและไม่รู้สึกอยากที่จะอนุรักษ์ ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทองนั้นมีหลากหลายปัญหาโดยในการสร้างจิตสำนึกให้กับคนในชุมชนคือ ปัญหาการที่คนในหมู่บ้านขาดความรู้สึกรู้สึกความเป็นเจ้าของน้ำตกพอกคนในหมู่บ้านไม่รู้สึกว่าเป็นเจ้าของ ก็จึงทำให้คนในหมู่บ้านไม่รู้สึกมีความอยากที่จะอนุรักษ์น้ำตกแห่งนี้

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาน้ำตกถ้ำโสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า แนวทางการปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวมากกว่านี้ไม่ต้องเกรงว่าจะเป็นภาระต่อองค์กรและพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจะไม่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและต้องมีการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นควรสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในด้านการปลูกฝังให้ชุมชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะฉะนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับคนในชุมชน การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้แก่นักเรียนผู้นำชุมชนและประชาชนในหมู่บ้านนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการเข้าไปสร้างความรู้และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้แก่คนในชุมชน

การอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษา น้ำตกถ้ำไสภา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอกจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กล่าวคือ ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาตินั้น เป็นการนำศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาสร้างและปลูกจิตสำนึกให้แก่คนในชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน ชาวบ้านและนักเรียนในชุมชน ให้มีความเป็นเจ้าของน้ำตกถ้ำไสภาร่วมกันและมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวนี้เกิดขึ้นสำหรับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้เข้ามาส่งเสริมและอนุรักษ์น้ำตกถ้ำไสภาอยู่เป็นระยะ ๆ ซึ่งได้รับการร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนซึ่งแบ่งออกเป็นในงานหลักได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชุมชนกรมป่าไม้วัดและชาวบ้านที่ทำการค้าขายในบริเวณน้ำตกถ้ำไสภาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกให้แก่นักเรียนไม่น้อยกว่าคนในชุมชน โดยการให้นักเรียนรู้สึกเป็นเจ้าของและอยากอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวนี้ไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเพชรน้อย ม่วงงาม (2539) ที่กล่าวไว้ว่า ศักยภาพ หมายถึง พลังความหมายที่แฝงอยู่และ สามารถทำให้ปรากฏได้ ความสามารถที่แสดงหรือปรากฏเป็นได้ทั้งเครื่องชี้หรือสะท้อนศักยภาพในอดีต และเป็นเครื่องบ่งบอกศักยภาพในอนาคตการปรากฏของพลังศักยภาพของสิ่งใด ๆ จะเป็นเช่นใดขึ้นอยู่กับปัจจัยอย่างน้อย 2 ส่วน คือ พลังความสามารถของสิ่งนั้น และเงื่อนไขบริบทที่เป็นไปได้ทั้งตัวขัดขวางหรือตัวหนุนเสริมการปรากฏออกมาของศักยภาพนั้น ที่สำคัญคือเงื่อนไขเชิงบวกการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และยังสอดคล้องกับณรงค์วิทย์ แส่นทอง (2547) ที่กล่าวไว้ว่า ศักยภาพ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ซ่อนอยู่ ภายใต้ปัจเจกบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้น สร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนด ในงานที่ตนรับผิดชอบ ทั้งยังสอดคล้องกับเสรี พงศ์พิศ (2548) ที่กล่าวไว้ว่า ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถที่ยังไม่พัฒนาหรือยังไม่พัฒนาเต็มที่ศักยภาพเป็นพลังภายในพลังที่ซ่อนไว้หรือพลังแฝงที่ยังไม่ได้แสดงออกมาให้ปรากฏหรือออกมาบ้างแต่ยังไม่หมด เช่น เมล็ดมะม่วงมีศักยภาพที่จะโตเป็นต้นมะม่วงถ้าหากได้ดินดี น้ำดี แดดดี ปุ๋ยดีเด็กจำนวนมากที่มีศักยภาพที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและเก่งถ้าหากได้รับการเลี้ยงดูที่ดี การศึกษาที่ดี สิ่งแวดล้อมที่ดีทุกวันนี้มีการนำคำว่าศักยภาพไปใช้กันเกร่อตามแฟชั่น โดยที่ผู้ใช้บางคนยังไม่รู้ความหมายของมันด้วยซ้ำไปศักยภาพ แปลว่า ความสามารถที่ยังไม่พัฒนาหรือยังไม่พัฒนาเต็มที่ อีกทั้ง ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว กล่าวคือ ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ น้ำตกถ้ำไสภา เป็นท้องถิ่นที่มีความสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว ทั้งด้านการอำนวยความสะดวกด้านถนนหนทาง ห้องน้ำและ ที่พัก การสร้างความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวนั้นสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การมีอัตราค่าที่พักของพ่อค้าแม่ค้าความประทับใจกับน้ำตก ธรรมชาติและ สัตว์ป่า ซึ่งสามารถประเมินได้จากรายได้ของพ่อค้าแม่ค้าบริเวณน้ำตกถ้ำไสภาและจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปีการเข้ามาสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่แหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำไสภานั้นทำให้นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย หิรัญโต (2523, น.2) และพิมพ์มล พลเวียง (2543) ที่กล่าวไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตนเอง การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วนมีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

2. ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกล่าวคือ สำหรับปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติถือเป็นปัญหาที่มีมานานและส่งผลในระยะยาว การเข้ามาสร้างความเข้าใจกับนักเรียนในชุมชนนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว หากไม่เข้ามาสร้างจิตสำนึกก็จะทำให้เด็กรุ่นหลังไม่รู้สึกรู้สีกว่าเป็นเจ้าของและไม่รู้สึกรู้สียากที่จะอนุรักษ์ ปัญหาขององค์กรบริหารงานส่วนตำบลภูเขาทองนั้นมีหลากหลายปัญหา โดยในการสร้างจิตสำนึกให้กับคนในชุมชนคือ ปัญหาการที่คนในหมู่บ้านขาดความรู้สึกรู้สีกว่าเป็นเจ้าของน้ำตกพอนคนในหมู่บ้านไม่รู้สึกรู้สีกว่าตัวเองเป็นเจ้าของ ก็จึงทำให้คนในหมู่บ้านไม่รู้สึกรู้สีกว่าความอยากที่จะอนุรักษ์น้ำตกแห่งนี้ และอีกปัญหาคือการที่คนรุ่นใหม่หรือเด็กนักเรียนไม่มีจิตสำนึกในการที่อยากจะทำอนุรักษ์น้ำตกถ้าใส่ตาซึ่งสอดคล้องกับสมคิด เลิศไพฑูรย์ (2547, น.4-5) ที่กล่าวไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การปกครองตนเองโดยประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีพื้นฐานจากหลักการกระจายอำนาจการปกครอง(decentralization) หมายถึง การที่รัฐบาลมอบอำนาจการปกครองให้องค์กรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่องค์กรส่วนกลางจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ และปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว กล่าวคือ ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว นั้นสาเหตุหลัก ๆ เกิดจากสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อยกว่าปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวไม่ปริมาณที่เท่าเดิมและไม่ได้ถูกซ่อมแซมเท่าที่ควรจึงอาจทำให้เกิดความไม่พึงพอใจของนักท่องเที่ยว เพราะทุกวันนี้นักท่องเที่ยวมีมากขึ้นแต่สิ่งอำนวยความสะดวกพวกนี้ยังมีจำนวนเดิมไม่ได้มีการสร้างเพิ่มไว้ซ่อมแซมเท่าที่ควร มันก็อาจทำให้นักท่องเที่ยวไม่พอใจและมีจำนวนที่ลดลงได้ ความไม่พึงพอใจอีกอย่างของนักท่องเที่ยวก็คือการที่พ่อค้าแม่ค้าบางคนไม่ได้มีอัธยาศัยดีเท่าที่ควรซึ่งสอดคล้องกับ Lee and Back (2003) ที่กล่าวไว้ว่า การวางแผนการท่องเที่ยวในท้องถิ่นควรพิจารณาการรับรู้ของผู้อยู่อาศัยและทัศนคติก่อนที่จะทำ การลงทุน เพราะการลงทุนอาจจะไม่ประสบความสำเร็จหากพวกเขาไม่ได้สนับสนุนการวางแผนนี้ความสำคัญของการท่องเที่ยวดังกล่าวทำให้การพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องมีทิศทางและแนวทางที่เหมาะสมมีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามทิศทางที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับโครยา สิงขวงศ์ (2546) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การดำเนินงานพัฒนาสภาพชุมชนด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกหรือโครงสร้างพื้นฐานโดยมีการวางแผนการจัดการจากภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอันจะทำให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งจะควบคู่ไปกับการรักษาทรัพยากรให้คงความดึงดูดใจทั้งนี้จำเป็นต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน และเกิดการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

- 1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและเอกชน
- 1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ น้ำตกถ้ำไสภา

2.2 ควรศึกษาค่านิยมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว น้ำตกถ้ำโสดา

กิตติกรรมประกาศ

คุณค่าจากการวิจัยนี้ ขอมอบแด่ คุณครู อาจารย์ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ข้าพเจ้า และคุณงามความดีจากงานวิจัยนี้ ขอมอบให้ บิดาและมารดา อันเป็นที่รักยิ่ง ของข้าพเจ้าหากประโยชน์ คุณค่า และความรู้ทางวิชาการของงานวิจัยนี้ จะทำให้นักศึกษาและผู้อ่านเกิดปัญญา เป็นพลเมืองที่มุ่งมั่น จริงจังในการทำงาน เข้มแข็ง มีคุณภาพและจินตนาการไม่ยั้งติดในกรอบที่คนอื่นกำหนดให้ผู้เขียนขออุทิศความดีดังกล่าวต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สถาบันการศึกษาอันทรงเกียรติ

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก COMPETENCY กันเถอะ*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). *บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. สถาบันพระปกเกล้า ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
- พิมพ์มล พลเวียง (2543). *ศักยภาพและผลในการดำเนินงานพัฒนาระบบการบริหารงานของสถานสงเคราะห์เด็กในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์*. คณะพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- เพชรน้อย ม่วงงาม. (2539). *ศักยภาพของชุมชน: กรณีการจัดตั้งหมู่บ้านปลอดภัย จังหวัดสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2547). “การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับองค์กรอิสระในการสร้างธรรมาภิบาล”. เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ คณะกรรมการองค์กรอิสระ ประจำปี 2547. กรุงเทพมหานคร
- สถาบันพระปกเกล้า. (2551). *การขับเคลื่อนรัฐธรรมนูญ 50สู่การปฏิบัติ: กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น*. นนทบุรี: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า
- ไศรยา สิ่งชูวงศ์. (2546). *วิวัฒนาการแหล่งท่องเที่ยวกรณีเกาะช้าง จังหวัดตราด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสังคมศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). *ฐานคิด: จากแผนแม่บทสู่วิสัยทัศน์ชุมชน*. กรุงเทพฯ: พลังปัญญา
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก. (2559). *น้ำตกถ้ำโสดา ตำบลภูเขาทอง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด*. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.nongphok101.go.th/main/view.php?content=event&id=2>
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- Lee, C. K., & Back, K. J. (2003). Perceptions des habitants avant et après l'ouverture d'un casino. *Annals of Tourism Research*, 30(4), 868-885

ค้นหาจาก ชื่อบทความ, บทคัดย่อ, คำสำคัญ

Advanced Search

เกี่ยวกับ TCI ▾

ฐานข้อมูล TCI ▾

ค่า T-JIF

เกณฑ์คุณภาพวารสาร ▾

TH EN (eng/)

ThaiJO ▾

FAQ

Advanced Search

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI

Show 10 ▾ entries

Search: 2586-9493

No.	Journal Name English	Journal Name Local	ISSN	E- ISSN	TCI Tier	Date for next submission
541	JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE FOR LOCAL RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY	วารสารสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม	2586- 9493	—	2	ไม่ก่อนวันที่ 1 ม.ค. 2568

Showing 1 to 1 of 1 entries (filtered from 1,036 total entries)

Previous

1

Next

Thai-Journal Citation Index Centre (<https://tci-thailand.org/>) ↑

(htt

ps:/

/so

cial

-

plu

gins

.lin

e.m

e/li

neit

/sh

are

?

url

=ht

tps

%3

A%

Manage consent